

Taikus judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VŠĮ „Girių inspekcija“

Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +37067934089, el. paštas: giriuinspekcija@gmail.com
LT487189900010700257

Adresatai:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai (Per TAIS)

Kopija:

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai;
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai;
Valstybinei miškų tarnybai;
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos;
Aplinkos apsaugos agentūrai;
Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos;
VĮ Valstybinių miškų urėdijai;
Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui;
Lazdijų rajono, Jurbarko rajono, Klaipėdos rajono, Plungės rajono ir Rokiškio rajono savivaldybių administracijoms.

PASTABOS IR PASIŪLYMAI

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1997 M. SPALIO 23 D. NUTARIMO NR. 1154 „DĖL
VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ PLOTŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO PROJEKTO**

TAIS reg. Nr. 26-10127

2026 m. liepos 28 d. Nr. GI-2026-07-28-01

Vilnius

VŠĮ „Girių inspekcija“, veikianti viešojo intereso – gyvosios gamtos, biologinės įvairovės, miškų ir visuomenės teisės dalyvauti aplinkosaugos sprendimų priėmimo – gynimo pagrindu, susipažinusi su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 1154 „Dėl Valstybinės reikšmės miškų plotų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu (nuoroda TAIS: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/3b9577c97f6d11f19655fb04e2f4d972>; toliau - Projektas), teikia šias pastabas.

Pagrindinė pozicija. VŠĮ „Girių inspekcija“ nekvestionuoja valstybės gynybos poreikio ir neprieštarauja tam, kad krašto apsaugos infrastruktūros klausimai būtų sprendžiami atsakingai ir laiku. Tačiau net ir valstybės saugumo tikslų įgyvendinimas negali būti suprantamas kaip pagrindas be aiškaus aplinkosauginio pagrindimo, be gamtinių vertybių patikros, be viešai patikrinamų erdvinių duomenų, be stebėsenos rodiklių ir be kompensacinių priemonių panaikinti valstybinės reikšmės miškų statusą dideliuose plotuose ar kartu patvirtinti kitus, skirtingo pobūdžio kadastro ir inventorizacijos „klaidų taisymo“ sprendinius.

Ypatingai prašome **Specialiųjų tyrimų tarnybos** atkreipti dėmesį ne tik į krašto apsaugos projektų dalį, bet ir į tą Projekto dalį, kurioje Valstybinės miškų tarnybos inicijuoti Klaipėdos, Plungės ir Rokiškio rajonų valstybinės reikšmės miškų plotų schemų tikslinimai grindžiami Lietuvos

Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų patikslinimu, inventorizacijos klaidomis ar schemų rengimo klaidomis. Šis mechanizmas savo pobūdžiu yra susijęs su ankstesniais valstybinės reikšmės miškų statuso keitimo ir miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejais, įskaitant miestų teritorijose esančių miškų ir Vingio parko klausimus, dėl kurių STT jau yra nustačiusi korupcijos rizikos veiksnius ir priėmusi sprendimą atlikti išsamesnį teisės aktų, reglamentuojančių miškų pavertimą kitomis naudmenomis, antikorupcinį vertinimą.

1. Projektu sujungiami skirtingo pobūdžio sprendimai

Projekte vienu Vyriausybės nutarimu sprendžiami mažiausiai du skirtingi klausimų blokai: pirma, didelės apimties valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimas Lazdijų ir Jurbarko rajonuose dėl krašto apsaugos teritorijų; antra, Klaipėdos, Plungės ir Rokiškio rajonų schemų tikslinimai dėl inventorizacijos, kadastro duomenų ar schemų rengimo klaidų bei valstybinių miškų įtraukimo į valstybinės reikšmės miškų plotus.

Toks skirtingų sprendinių sujungimas viename projekte apsunkina visuomenės ir derinančių institucijų galimybes įvertinti projektą, taip pat apsunkina antikorupcinį vertinimą. Krašto apsaugos tikslai savaime yra jautrūs ir politiškai svarbūs, todėl kyla rizika, kad kartu su jais pateikti mažesni, tačiau teisiškai ir aplinkosauginiu požiūriu reikšmingi kadastro / inventorizacijos tikslinimai bus įvertinti nepakankamai atidžiai.

Prašome Projektą išskaidyti arba bent aiškinamojoje medžiagoje aiškiai atskirti krašto apsaugos tikslams skirtą dalį nuo kadastro, inventorizacijos ir schemų rengimo klaidų taisymo dalies, kiekvienai jų pateikiant atskirą pagrindimą, poveikio vertinimą, alternatyvų analizę ir antikorupcinį rizikų įvertinimą.

2. Valstybinės reikšmės miškų plotas reikšmingai mažinamas

Pagal Projekto lyginamąjį variantą bendras valstybinės reikšmės miškų plotas Lietuvoje mažėtų nuo 1 132,16 tūkst. ha iki 1 126,08 tūkst. ha, t. y. grynasis bendro sąrašo sumažėjimas sudarytų apie 6 080 ha. Tai nėra mažareikšmis ar vien techninis pakeitimas.

Aiškinamuosiuose dokumentuose nurodyta, kad Lazdijų rajono savivaldybėje, įgyvendinant Kapčiamiesčio karinio poligono ir karinio mokymo teritorijos įstatymo nuostatas, iš valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukiama 3 896,92 ha. Jurbarko rajono savivaldybėje, įgyvendinant Tauragės ir Šilalės karinių poligonų įstatymo nuostatas, išbraukiama 2 321,249 ha. Taigi vien tiesiogiai su krašto apsaugos teritorijomis susijusi išbraukiamų plotų dalis sudaro apie 6 218,169 ha.

Bendras 6 080 ha skaičius yra grynasis viso sąrašo pokytis: tose pačiose Projekto dalyse kartu numatomi ir kiti valstybinės reikšmės miškų plotų priskyrimai, išbraukimai ar techniniai tikslinimai Klaipėdos, Plungės ir Rokiškio rajonuose, kurie dalį krašto apsaugos teritorijose išbraukiamų plotų aritmetiškai kompensuoja. Todėl būtina Projekto medžiagoje aiškiai atskirti krašto apsaugos tikslais išbraukiamus plotus nuo kitų techninių ir kompensacinių schemų tikslinimų.

Lydraštyje nurodoma, kad rajonų schemų tikslinimą inicijavo Valstybinė miškų tarnyba, patikrinus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis vietoje ir nustačius valstybinės miškų inventorizacijos klaidų. Tokie veiksmai, nors gali būti pristatomi kaip techniniai, turi tiesiogines teises pasekmes valstybinės reikšmės miškų apsaugos apimčiai, todėl privalo būti pagrįsti skaidriai ir patikrinamai.

3. Krašto apsaugos tikslai neatleidžia nuo pareigos saugoti gamtines vertybes

VšĮ „Girių inspekcija“ supranta krašto apsaugos infrastruktūros svarbą, tačiau pabrėžia, kad miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis ir valstybinės reikšmės miškų statuso panaikinimas negali būti vertinamas vien formaliai. Net ir teritorijose, kurios perduodamos ar pritaikomos krašto apsaugos tikslams, turi būti iš anksto identifikuotos ir kiek įmanoma išsaugotos gamtinės vertybės.

Prašome numatyti aiškų įgyvendinimo saugiklį: prieš projektavimą, kirtimus, statybos ar kitus žemės darbus turi būti atlikta konkrečių plotų gamtinių vertybių patikra, o pagal jos rezultatus turi būti koreguojamas darbų išdėstymas ir paliekamos apsaugos mikrozonos. Tokios mikrozonos turėtų apimti bent jau gamtinę brandą pasiekusius medžius senolius, drevėtus ir biologinei įvairovei svarbius medžius, stambią negyvą medieną, kertines ir potencialias kertines miško buveines, Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines, taip pat inventorizuotas, bet dar formaliai nepatvirtintas EB svarbos buveines, saugomų rūšių radavietes ir buveines, šlapynes, mažąsias pelkes, šaltiniuotas vietas, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas ir kitus ekologiniu požiūriu jautrius plotus.

Atskirai pažymime, kad Jurbarko rajono atveju aiškinamajame rašte nurodoma, jog karinės teritorijos infrastruktūros plėtra numatoma IV grupės ūkiniuose miškuose ir III grupės draustinių miškuose. Tačiau kartinės miško buveinės, potencialios kartinės miško buveinės, saugomų rūšių radavietės, EB svarbos buveinės, inventorizuotos, bet dar nepatvirtintos buveinės, pavieniai medžiai senoliai ir kitos ekologinės vertybės gali būti ir III, ir IV grupės miškuose. Todėl vien miškų grupės nurodymas nėra pakankamas pagrindas daryti išvadą, kad reikšmingų gamtinių vertybių nėra arba kad jų nereikia atskirai saugoti; būtina pateikti konkrečių miško kvartalų, taksacinių sklypų, žemės sklypų unikalių kadastro numerių, medynų amžiaus, KMB, EB buveinių ir saugomų rūšių duomenų patikrą.

Mūsų pirminė geoportal.lt / M-GIS patikra rodo, kad kai kurie Projekte tikslinami ar išbraukiami plotai gali būti ekologiniu požiūriu jautrūs arba yra arti ypač saugotinių teritorijų. Jurbarko rajone atkreiptinas dėmesys į Kalvelių girininkijos 1, 4, 5, 7 ir 8 kvartalus prie Viešvilės rezervato, taip pat į Jūravos girininkijos 70 ir 95 kvartalus, kuriuose ir jų artimoje aplinkoje matomos kartinės miško buveinės, Jūravos miško pušies genetinį draustinį ir 162 metų amžiaus pušynus.

Taip pat, pavyzdžiui, Klaipėdos rajone, Kretingos regioninio padalinio Šernų girininkijos 225 kvartale, pirminės patikros metu matoma kartinė miško buveinė ir apie 201 metų amžiaus pušynas. Plungės / Telšių dalyje prieduose identifikavome Telšių (TLS) eilučių, kuriose, kaip ir kitose analogiškose priedų eilutėse, nurodomas kvartalo numeris ir plotas, tačiau nėra aiškiai nurodyta girininkija (taip pat, kaip ir kitose, nėra nurodyti taksaciniai sklypai, žemės sklypo kadastro numeriai ar unikalūs numeriai), o preliminarai šių eilučių ploto suma sudaro apie 8,322 ha. Šis pavyzdys rodo bendresnę problemą: visuose tikslinamuose ar išbraukiamuose plotuose turi būti pateikti tokie identifikatoriai, kurie leistų savarankiškai patikrinti plotų gamtines vertes – girininkiją, kvartalą, taksacinį sklypą, žemės sklypo kadastro numerį ir unikalų numerį, o jeigu kurio nors identifikatoriaus nėra, tai turi būti aiškiai pažymėta ir pateikta kita teritorijos ribas leidžianti atsekti ribų schema, kad būtų galima patikrinti, ar jie nepatenka į Varnių regioninio parko, EB buveinių, KMB, saugomų rūšių ar senų medynų teritorijas.

4. Būtinai aiškus kompensacinių priemonių ryšys su konkrečiai prarandamomis vertybėmis

Jeigu dalies gamtinių vertybių išsaugoti vietoje objektyviai neįmanoma, turi būti numatytos ne formalios pagal plotą, o ekologiniu požiūriu lygiavertės kompensacinės priemonės. Kompensacijos turi būti siejamos su konkrečiai prarandamomis vertybėmis: buveinių tipu, jų būkle, senų medynų struktūra, saugomų rūšių radavietėmis, vandens režimu, negyvos medienos kiekiu, ekologiniais ryšiais ir atkūrimo galimybėmis.

Prašome aiškiai nurodyti, kokios kompensacinės priemonės numatomos ne tik Kapčiamiesčio, bet ir Jurbarko rajono / Tauragės–Šilalės poligonų atveju. Jeigu tokios priemonės numatytos kituose teisės aktų projektuose ar planavimo dokumentuose, prašome nurodyti jų TAIS registracijos numerius, dokumentus, atsakingas institucijas, terminus, finansavimo šaltinius ir stebėsenos mechanizmą. Jeigu tokios priemonės nėra numatytos, prašome Projektą grąžinti tikslinti.

Taip pat prašome nustatyti, kad kompensacinės priemonės būtų pradėtos įgyvendinti ne vėliau kaip tuo pačiu metu, kai pradedamas poveikį sukeliantis darbų etapas, o kai įmanoma – prieš prarandant gamtines vertybes.

5. STT vertintų rizikų tęstinumas: kadastro ir inventorizacijos „klaidų taisymo“ dalis

STT 2026 m. birželio 11 d. viešai paskelbė, kad atliko Vyriausybės nutarimo projekto, kuriuo buvo siūloma pritarti Alytaus, Kauno, Palangos miestų, Raseinių ir Utenos rajonų savivaldybėms patikėjimo teise perduotų miestų teritorijose esančių miškų pertvarkymui, antikorupcinį vertinimą. STT nurodė, kad siūlomi sprendimai gali kelti korupcijos rizikas, nes projekte nepakankamai pagrįstas konkrečių valstybinio miško žemės plotų poreikis, sprendimų būtinybė, proporcingumas ir alternatyvų nebuvimas. STT taip pat nurodė, kad projektas ydingas antikorupciniu požiūriu dėl prielaidų nepakankamai pagrįstam valstybinės reikšmės miškų statuso keitimui, pernelyg plačiai savivaldybių diskrecijai ir atskirų interesų prioritetizavimui viešojo intereso sąskaita.

VšĮ „Girių inspekcija“ taip pat yra gavusi STT atsakymą, kuriame nurodyta, kad, atsižvelgdama į 2026 m. birželio 11 d. antikorupciniame vertinime Nr. 4-01-5312 dėl Vyriausybės nutarimo projekto TAIS Nr. 26-7704 nustatytus korupcijos rizikos veiksniai, STT priėmė sprendimą atlikti išsamesnį teisės aktų, reglamentuojančių miškų pavertimą kitomis naudmenomis, antikorupcinį vertinimą.

Todėl prašome STT pagal kompetenciją įvertinti, ar šiame Projekte Nr. 26-10127 nėra analogiškų ar susijusių rizikų, ypač tose dalyse, kur valstybinės reikšmės miškų plotai keičiami dėl kadastro duomenų tikslinimo, inventorizacijos klaidų ar schemų rengimo klaidų. Prašome atkreipti dėmesį, kad ankstesniame Vingio parko atvejuje miško žemės ploto sumažinimas taip pat buvo grindžiamas kadastro / inventorizacijos duomenų tikslinimu: VMT nurodė, kad į miškų kadastrą per ankstesnes inventorizacijas esą buvo įtrauktos kelių, takų, dviračių ir pėsčiųjų takų, pievos, žaidimų aikštelės bei atskirų medžių grupių teritorijos. Tačiau tame pačiame VMT atsakyme pripažinta, kad pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos nuostatas prie miško žemės tam tikrais atvejais priskiriami ir miško keliai, inžinerinių tinklų bei jų apsaugos zonų siauros žemės juostos, taip pat dviračių ir pėsčiųjų takų užimamos žemės juostos. Todėl tokio pobūdžio kadastro ar inventorizacijos „klaidų taisymas“ negali būti vertinamas vien formaliai – būtina aiškiai pagrįsti, ar išbraukiami elementai tikrai neatitinka miško žemės sampratos, kokias teisinės pasekmės sukels jų išregistravimas ir ar tai nesudarys prielaidų silpninti miško apsaugą.

6. Trūksta poveikio vertinimo, rodiklių ir realaus visuomenės dalyvavimo

Lydraštyje nurodoma, kad rodikliai nebus stebimi, Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, o viešųjų konsultacijų interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neplanuojama. Tokia procedūrinė pozicija yra nepakankama, kai vienu projektu sprendžiama dėl daugiau kaip 6 tūkst. ha valstybinės reikšmės miškų statuso panaikinimo ar tikslinimo ir kartu keičiamos kelių savivaldybių schemas.

Projektas susijęs ne tik su administraciniu sąrašo pakeitimu. Jo pasekmė gali būti miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis, kirtimai, infrastruktūros plėtra, hidrologinio režimo pokyčiai, buveinių fragmentacija, medžių senolių ir ekologinių ryšių praradimas. Todėl vien formalus projekto paskelbimas TAIS negali atstoti realaus poveikio aplinkai, klimatui, biologinei įvairovei ir visuomenės interesui įvertinimo.

Naujausiuose EB svarbos buveinių būklės vertinimuose miškų buveinių būklė Lietuvoje išlieka labai prasta: iš miškų buveinių tipų tik vienas įvertintas kaip palankios būklės, o dauguma – blogos arba nepalankios būklės. Tarp didelio poveikio grėsmių nurodomos su miškininkyste susijusios praktikos, infrastruktūros plėtra, žmogaus sukelti vandens režimo pokyčiai, klimato kaita ir kiti veiksniai. Todėl bet koks sprendimas mažinti ar silpninti valstybinės reikšmės miškų apsaugą turi būti grindžiamas ypač atsargiai.

7. Prašymai

Atsižvelgdami į tai, prašome Valstybinės miškų tarnybos ir Aplinkos ministerijos pateikti visus šio Projekto rengimo metu naudotus Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų patikrinimo vietoje aktus, jų registracijos datas ir numerius, prie jų pridėtą fotofiksaciją, GPS / geodezinių matavimų informaciją, sprendimus dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų įrašymo / keitimo ar miškų inventorizacijos arba jos patikslinimo metu nustatytų duomenų patvirtinimo, taip pat unikalius sklypų kadastrinius numerius arba tikslinamų plotų ribų duomenis GIS formatu, kad kiekvieną plotą būtų galima atsidaryti žemėlapyje ir patikrinti pagal EB buveinių, KMB, SRIS, saugomų teritorijų, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir kitus duomenų sluoksnius. Šiuos dokumentus prašome pateikti visoms Projekto dalims, kuriose sprendiniai grindžiami kadastro duomenų tikslinimu, inventorizacijos klaidomis ar schemų rengimo klaidomis, ypač Klaipėdos, Plungės ir Rokiškio rajonų schemų tikslinimams, o jeigu analogiškai patikrinimo vietoje aktai ar matavimų medžiaga naudoti Lazdijų ir Jurbarko rajonų dalyse – ir šioms dalims.

Taip pat prašome Aplinkos ministerijos:

1. Nepritarti Projektui pateikta apimtimi arba grąžinti jį tikslinti, kol bus aiškiai atskirtos krašto apsaugos, kadastro / inventorizacijos klaidų taisymo ir valstybinių miškų įtraukimo dalys.
2. Pateikti aiškią suvestinę, kiek hektarų valstybinės reikšmės miškų išbraukiama dėl Kapčiamiesčio, Tauragės ir Šilalės karinių poligonų, kiek hektarų priskiriama ar išbraukiama dėl kadastro, inventorizacijos ar schemų rengimo klaidų taisymo, ir kaip šie pokyčiai sudaro bendrą grynąjį Projekto rezultatą.
3. Kiekvienam tikslinamam ar išbraukiamam plotui, įskaitant ir plotus, kurie prieduose nurodyti tik teritorinio vieneto žymeniu, pavyzdžiui, Telšių (TLS), pateikti pakankamus identifikavimo duomenis: VMU regioninį padalinį, girininkiją, kvartalą, taksacinį sklypą, medyno amžių, vyraujančią medžių rūšį, miškų grupę, plotą, žemės sklypo kadastro numerį ir unikalų numerį. Jeigu kuriam nors plotui žemės sklypo kadastro numeris ar unikalus numeris nėra suteiktas, prašome tai aiškiai nurodyti ir pateikti kitą teritorijos ribas leidžiantį atsekti identifikatorių, ribų schemą arba GIS formato ribų failą.
4. Atlikti ar pavesti atlikti išbraukiamų ir tikslinamų plotų gamtinių vertybių patikrą pagal Natura 2000, EB svarbos buveinių, inventorizuotų, bet dar nepatvirtintų EB buveinių, KMB ir potencialių KMB, SRIS / saugomų rūšių radaviečių, šlapynių, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų, gamtinio karkaso, pirmųjų miškų, sengirių, potencialių sengirių, senų medynų, medžių senolių, genetinių draustinių, genetinių išteklių objektų, rezervatų buferinių apsaugos zonų, regioninių parkų, draustinių ir kitų saugomų teritorijų duomenis.
5. Numatyti privalomą senų, gamtinę brandą pasiekusių ir biologinei įvairovei svarbių medžių, KMB elementų ir kitų gamtinių vertybių išsaugojimo vietoje mechanizmą net ir krašto apsaugos teritorijose, kiek tai suderinama su saugumo ir infrastruktūros poreikiais, o jeigu dalies vertybių išsaugoti neįmanoma – pateikti ekologiniu požiūriu lygiavertes kompensacines priemones, įskaitant atskirą Jurbarko rajono / Tauragės–Šilalės poligonų atvejui taikomą kompensacinių gamtos saugos priemonių planą arba nuorodą į dokumentą, kuriame toks planas numatytas.
6. Prieš pritarant Projektui atlikti bent kokybinį poveikio aplinkai, klimatui, biologinei įvairovei, vandens režimui, rekreacinėms funkcijoms, kraštovaizdžiui ir ekosisteminėms paslaugoms vertinimą, nustatyti stebėsenos rodiklius ir organizuoti realias viešąsias konsultacijas, o ne apsiriboti formaliu paskelbimu TAIS sistemoje.

Taip pat prašome Specialiųjų tyrimų tarnybos:

1. Įtraukti Projektą Nr. 26-10127 į jau pradėtą išsamesnį teisės aktų, reglamentuojančių miškų pavertimą kitomis naudmenomis, antikorupcinį vertinimą arba atlikti atskirą papildomą vertinimą dėl šiame Projekte keliamų rizikų.

2. Atskirai įvertinti, ar Projekto struktūra, kai vienu nutarimu sujungiami krašto apsaugos teritorijų sprendiniai ir kadastro / inventorizacijos klaidų taisymo sprendiniai, nesudaro prielaidų nepakankamam atskirų plotų poreikio, būtinybės, proporcingumo ir alternatyvų įvertinimui.
3. Įvertinti Klaipėdos, Plungės ir Rokiškio rajonų schemų tikslinimo dalis, kiek jos grindžiamos miškų kadastro duomenų patikslinimu, inventorizacijos klaidomis ar schemų rengimo klaidomis, taip pat šių sprendinių santykį su Lazdijų ir Jurbarko rajonų krašto apsaugos dalimis, atsižvelgiant į STT jau nustatytas rizikas dėl valstybinės reikšmės miškų statuso keitimo ir miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis, įskaitant miestų miškų ir Vingio parko kontekstą.
4. Įvertinti, ar Projekte pakankamai aiškiai atskleidžiama, kokios bus praktinės pasekmės išbraukus ar patikslinus konkrečius valstybinės reikšmės miškų plotus: ar bus sudaromos prielaidos lengvesniam miško žemės pavertimui kitomis naudmenomis, infrastruktūros plėtrai, kirtimams ar kitokiam teisinės apsaugos susilpnėjimui.
5. Įvertinti, ar aplinkosauginių rodiklių nestebėjimas, poveikio vertinimo neatlikimas ir viešųjų konsultacijų neplanavimas yra suderinami su skaidraus, proporcingo ir viešąjį interesą atitinkančio valstybinių miškų statuso keitimo standartais.

8. Apibendrinimas

VšĮ „Girių inspekcija“ prašo nevertinti šio Projekto vien kaip techninio Valstybinės reikšmės miškų plotų sąrašo patikslinimo. Projektu kartu mažinamas valstybinės reikšmės miškų plotas dėl krašto apsaugos teritorijų ir tikslinamos kelių savivaldybių schemos dėl kadastro / inventorizacijos duomenų. Toks teisinis paketas turi būti vertinamas skaidriai, atskiriant skirtingus teisinius pagrindus, atskleidžiant kiekvieno ploto gamtinę vertę, praktines pasekmes ir alternatyvas.

Prašome Projektą grąžinti tikslinti arba jo svarstymą atidėti, kol bus pateikta pakankama informacija, atliktas poveikio vertinimas, užtikrintos viešos konsultacijos, nustatyti gamtinių vertybių išsaugojimo ir kompensavimo mechanizmai, o STT pagal kompetenciją įvertins šiame Projekte esančias antikorupcines rizikas.

Prašome šias pastabas paskelbti TAIS prie Projekto Nr. 26-10127 ir pateikti motyvuotą atsakymą, kaip į jas atsižvelgta.

Pažymime, kad šios pastabos teikiamos įgyvendinant visuomenės teisę dalyvauti priimančioms sprendimus aplinkosaugos klausimais. Orhuso konvencijos 8 straipsnyje numatyta, kad rengiant vykdomojo pobūdžio teisės aktus ir bendrojo pobūdžio privalomuosius norminius aktus, galinčius turėti reikšmingą poveikį aplinkai, turi būti skatinamas veiksmingas visuomenės dalyvavimas ir, kiek įmanoma, atsižvelgiama į jo rezultatus. Mūsų veikla taip pat atitinka Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 31³⁵ straipsnyje įtvirtintą visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais sampratą, o aplinka šiame straipsnyje aiškiai priskiriama viešojo intereso klausimams.

Pagarbiai,

VšĮ „Girių inspekcija“

atstovaujama vadovo Mindaugo Docaičio

el. p. giriuinspekcija@gmail.com

Naudoti ir su pastabomis susiję dokumentai:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas TAIS Nr. 26-10127 ir jo lydimoji medžiaga.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto lyginamasis variantas dėl Valstybinės reikšmės miškų plotų sąrašo pakeitimo.

- Lazdijų ir Jurbarko rajonų savivaldybių valstybinės reikšmės miškų plotų schemų tikslinimo aiškinamieji raštai.
- Specialiųjų tyrimų tarnybos 2026-06-11 vieša informacija ir antikorupcinis vertinimas Nr. 4-01-5312 dėl Vyriausybės nutarimo projekto TAIS Nr. 26-7704.
- Specialiųjų tyrimų tarnybos atsakymas VŠĮ „Girių inspekcija“ į 2026-06-26 prašymą dėl Vingio parko miško kadastro duomenų patikslinimo ir miško žemės ploto sumažinimo.
- VŠĮ „Girių inspekcija“ ankstesnės pastabos dėl miestų miškų pertvarkymo ir Vingio parko valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo.
- Valstybinės miškų tarnybos 2026-07-03 atsakymas Nr. R2-3020 dėl Vingio parko miško kadastro duomenų patikslinimo ir miško žemės ploto sumažinimo.
- VŠĮ „Girių inspekcija“ pirminė geoportal.lt / M-GIS patikra dėl Projekte minimų plotų, įskaitant Jurbarko rajono, Klaipėdos rajono ir Plungės / Telšių (TLS) dalis.